

Regelbunden tillsyn i Orsaskolan

Grundskola 7–9 samt särskola

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Orsa kommun under våren 2009 och besökt Orsaskolan den 17 – 18 februari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn/>).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen senast den 16 oktober 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Orsaskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Orsaskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Orsaskolan

Tabell 1: Antal elever på Orsaskolan

Orsaskolan	Antal elever
Grundskola	271
Obligatorisk särskola	2

Källa: Skolans uppgifter februari 2009.

Orsaskolan är belägen en liten bit norr om Orsa centrum. Skolan uppfördes i början av 1900-talet och byggdes till på 1960-talet.

Skolan har fyra arbetslag, ett i respektive årskurserna 7, 8 och 9 samt ett arbetslag för specialundervisningen. Inom skolan finns det också integrerade elever inom den obli-

gatoriska särskolan. Det finns en särskild undervisningsgrupp på skolan samt en grupp som har sin undervisning på annan plats i kommunen.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

	Orsaskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	221,0	202,9	211,9	195,2	196,5	196,5	207,7	209,3
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	33,3	39,7	30,8	35,0	32,9	32,9	20,5	23
Andel (%) behöriga till nationellt program	91,4	77,7	92,5	78,3	84,1	84,1	90,0	89

Källa: Skolverkets nationella databaser.

Kommentar och bedömning:

Av tabellen ovan framkommer att det under perioden 2004 – 2008 har andelen elever som inte nått målen i samtliga ämnen pendlat mellan 39,7 procent till 30,8 procent. I snitt innebär detta att drygt var tredje elev vid Orsaskolan inte når målen i samtliga

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

ämnen. Vidare framkommer i tillsynen att det år 2008 var fler flickor än pojkar som inte når målen i elva av de fjorton ämnen som betygsattes. Det genomsnittliga meritvärdet för år 2008 ligger klart under kommungruppens och rikets resultat. Flickornas resultat ligger i nivå med kommungruppens 207,7, pojkarnas resultat ligger 20 meritvärdespoäng lägre än kommungruppens. Andelen flickor behöriga till ett nationellt program år 2008 ligger cirka 10 procentenheter lägre än kommungruppen, pojkarnas resultat ligger i nivå med kommungruppens.

Vid en jämförelse mellan resultaten av nationella ämnesproven och satta slutbetyg framkommer att andelen högre satta slutbetyg än resultatet av ämnesprovet genomgående är högre än rikets. År 2008 var det i svenska 24,7 procent högre slutbetyg än i ämnesprovet, i riket var motsvarande siffra 15,2 procent. I matematik överensstämde skolans resultat med rikets, 24,7 respektive 24,4 procent högre betyg. I engelska var resultaten divergerande, skolan satte 14,9 procent högre slutbetyg, siffran för riket är 8,7 procent.

I tillsynen framkommer att resultaten för 2008 i viss mån har diskuterats på skolnivå, framför allt i engelska, svenska och matematik.

Skolinspektionen bedömer att de låga resultaten vid Orsaskolan behöver förbättras och att insamlade resultat behöver ligga till grund för diskussioner och analyser på skolnivå.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen/ämnesområden i förhållande till styrdokumentens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering
Enligt grundskoleförordningen, 7 kap. 2 §, ska läraren fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanen och kursplanerna. Tillsynen av Orsaskolan visar att det varierar mellan olika lärare hur tydlig informationen är om elevernas utveckling i relation till målen i läroplanen och i kursplanerna. Skolinspektionen bedömer att vid utvecklingssamtalen ska alla lärare på ett tydligt sätt informera elever och deras vårdnadshavare om elevens utveckling i relation till läroplanen och kursplaner.

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Nuläge: Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan (IUP) för varje elev vid utvecklingssamtalet. Den ska vara framåtsyftande och skriftligen sammanfatta vilka insatser som behövs för

att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Den ska också innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Dessa omdömen får vara betygslänkande men bör anpassas till elevens ålder och förutsättningar.

Orsaskolan använder en kommungemensam mall då de upprättar elevernas individuella utvecklingsplaner. Planerna är utformade så att elever och föräldrar inte får en tydlig bild av elevernas kunskapsutveckling i relation till de nationella målen.

De planer som Skolinspektionen har tagit del av bedöms behöva utvecklas så att de blir tydligt framåtsyftande samt att mål och skolans insatser tydligare framgår med utgångspunkt i de nationella kursplanerna. Därutöver ska också elevernas individuella utvecklingsplaner innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.3.3 Betyg sätts, intyg och studieomdömen utfärdas samt betygskatalog förs enligt förordningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering
Enligt 7 kap. 9 § grundskoleförordningen ska en skriftlig bedömning ges om en elev inte når upp till kursplanernas mål i slutet av det nionde skolåret. Av bedömningen ska elevens kunskapsutveckling i ämnet eller ämnesblocket framgå. Dessutom kan de stödåtgärder som har vidtagits framgå. Bedömningen ska undertecknas av läraren. Av de skriftliga bedömningar som Skolinspektionen tagit del av framgår inte alltid elevens kunskapsutveckling och de mål som eleven har uppnått i förhållande till de nationella målen. Skolinspektionen bedömer att det i Orsaskolan utfärdas skriftliga bedömningar som inte är i enlighet med förordningens krav vilket behöver åtgärdas.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Av avsnitt 2 Lpo 94, "Mål och riktlinjer" framgår att mål att sträva mot anger inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan. Av avsnitt 2.2 framgår bl.a. att skolan ska sträva efter att varje elev lär sig lyssna, diskutera, argumentera och använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, samt reflektera över erfarenheter och kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden. Vid tillsynen i diskussioner med lärarna framkommer att det råder osäkerhet kring betydelsen av mål att sträva mot och att dessa av vissa lärare uppfattas som individuella mål som kommer "efter" uppnåendemålen. Skolinspektionens bedömning är att lärarnas kunskap om mål att sträva mot och deras betydelse som inriktning för undervisningen bör förbättras i Orsaskolan.

1.4.2 Elevernas ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet och eleverna i den obligatoriska särskolan utvecklar sitt eget sätt att lära och tillit till sin egen förmåga.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering
Enligt 4 kap. 2 § skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande skall anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt avsnitt 2.3 i Lpo 94 ska läraren se till att elever oavsett kön och kulturell bakgrund får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Rektorn har, enligt avsnitt 2.8 i läroplanen, ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. För att eleverna, i enlighet med läroplanens intentioner, ska kunna ta ansvar för sin egen utbildning, krävs också att skolan klargör vilka mål utbildningen har. Tillsynen i Orsaskolan visar att eleverna genomgående har små möjligheter att utöva inflytande över undervisningsprocessen och över sitt eget lärande. Generellt sett har eleverna en begränsad kännedom om målen för utbildningen. Lärarna planerar det mesta av undervisningen själva och eleverna får för flertalet lärare sällan ha synpunkter på undervisningens innehåll och planering.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att elevernas möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och sitt eget lärande behöver förbättras.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former och eleverna i den obligatoriska särskolan ges möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas och till att påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt avsnitt 2.2 i Lpo 94 ska lärare samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. Vidare framgår också att alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.

I tillsynen framkommer att det varierar i vilken grad som lärare samverkar vid Orsaskolan. I lärarintervjuer framkommer att det finns fungerande samverkansformer inom ämnes- och respektive arbetslag men att det inte finns utarbetade rutiner för samarbetet mellan undervisande lärare i klass och skolans speciallärare som undervisar i separata avdelningar på skolan. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver åtgärda detta.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering
1 kap. 2 § skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform skall vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Vidare framgår av Lpo 94 att undervisningen skall anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den skall med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling. I tillsynen framkommer i samtal med rektorn, elevvårdsteamet samt lärare att det varierar mellan lärarna hur undervisningen ska anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Det förekommer ofta att det förhärskande synsättet är att exkludera elever. Detta görs genom att placera eleverna i en särskild undervisningsgrupp eller att de får gå ifrån den ordinarie undervisningen för att få särskilt stöd flera lektioner varje vecka. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver, i högre grad än nu, anpassa undervisningen för eleverna inom klassens ram och minimera det exkluderande synsättet.

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Skolinspektionen har tagit del av några åtgärdsprogram vid Orsaskolan och kan konstatera att den utredning som rektorn ska initiera inte på ett tydligt sätt ligger till grund för åtgärdsprogrammets utformning. Ofta fokuserar åtgärdsprogrammen mer på elevens personliga tillkortakommanden än på skolans förmåga att anpassa pedagogiska metoder, bemötande och strukturer till elevens behov och förutsättningar. Vidare framkommer att dessa program behöver vara mer konkreta och tydligare ange vilka stödåtgärder som ska sättas in för att eleven ska nå de nationella målen samt beskriva hur och när stödet ska utvärderas. Skolinspektionen bedömer att flera åtgärdsprogram håller en låg kvalitet och att arbetet med åtgärdsprogrammen behöver utvecklas.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

Enligt 1 kap. 2 § skollagen ska skolan utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verka inom skolan främja jämställdheten mellan könen samt aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden.

Tillsynen visar sammantaget att det bedrivs ett aktivt och målinriktat värdegrundsarbete i Orsaskolan. I intervjuer med elever och lärare framkommer dock att det finns behov av förbättringsinsatser när det gäller det dagliga värdegrundsarbetet vilket också inspektörerna kan se vid tillsynen. I tillsynen framkommer exempelvis att lärare har olika förhållningssätt när det gäller ordningsfrågor. Elever uttrycker önskemål om att lärare ska vara mer uppmärksamma

12 (20)

och ta tag i händelser för att förhindra bråk och kränkningar. Lärare och rektor uppger att värdegrundsarbetet är ett prioriterat utvecklingsområde, vilket Skolinspektionen ser som positivt.

Trots detta bedömer Skolinspektionen att det dagliga värdegrundsarbetet behöver förbättras och utvecklas ytterligare i Orsaskolan.

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller istället 14 a skollagen (1985:1100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen (2008:567). De nya bestämmelserna innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det finns inget som hindrar att skolan/verksamheterna för samman de planer som ska upprättas till ett dokument. Skolinspektionens tillsyn avser endast skolans plan mot kränkande behandling. Planen ska utgå från en aktuell kartläggning och innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. Enligt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planerna mot diskriminering och kränkande behandling ska eleverna vara delaktiga vid framtagandet, uppföljning och bearbetning av planen mot kränkande behandling.

Orsaskolans likabehandlingsplan, vilken Skolinspektionen tagit del av, uppfyller till flera delar inte kravet på en sådan plan, bland annat saknas en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning. Vidare har eleverna inte varit delaktiga i arbetet med att ta fram likabehandlingsplanen.

Skolinspektionens bedömer att skolan behöver upprätta planer mot kränkande behandling som fullt ut svarar mot författningarnas krav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering
I 4 kap. 1 § skollagen framkommer att utbildningen i grundskolan ska syfta till att ge eleverna de kunskaper och färdigheter och den skolning i övrigt som de behöver för att delta i samhällslivet. Den ska kunna ligga till grund för fortsatt utbildning i gymnasieskolan. Vidare finns bestämmelser om utbildningens omfattning i grundskolan, s.k. timplan, där antalet undervisningstimmar per ämne finns reglerat. I tillsynen framkommer att det finns elever vid Orsaskolan som på grund av olika svårigheter får 5 timmars undervisning per vecka under en eller flera terminers tid. De undervisas främst i ämnena engelska, matematik och svenska. I övriga ämnen undervisas de i väsentligt lägre grad. Skolinspektionen bedömer att Orsaskolan behöver se över sitt arbete med elever i behov av särskilt stöd och ge dem den undervisningstid och de ämnen som de har rätt till enligt skollagen

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
<i>Elevens val</i> I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Enligt 2 kap. 19 -20 §§ grundskoleförordningen ska eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Undervisningen ska syfte till att bredda och fördjupa elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen. I viss mån erbjuder Orsaskolan elevens val. Detta sker genom att skolan anordnar elevens val en vecka per termin. Eleverna kan då utifrån kursplanens olika ämnen välja olika aktiviteter. Dock erbjuds också andra aktiviteter som svårigen kan ses ingå i de nationella kursplanerna. Skolinspektionen bedömer att skolan inte fullt ut anordnar elevens val i enlighet med förordningens krav vilket behöver åtgärdas. <i>Modersmålsundervisning</i> Enligt 2 kap. 9 § grundskoleförordning ska en elev ges modersmålsundervisning om en eller båda vårdnadshavarna har ett annat språk än svenska som modersmål och språket utgör dagligt umgängesspråk för eleven. På Orsaskolan finns enligt rektorn elever berättigade till modersmålsundervisning. I ett språk, arabiska, erbjuds eleverna modersmålundervisning. I övriga språk erbjuds ingen undervisning vilket strider mot författningarna och behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering
Undervisning i svenska som andraspråk ska enligt 2 kap. 15 § grundskoleförordningen anordnas för de elever som behöver det. Beslut om sådan undervisning ska fattas av rektorn. I Orsaskolan finns elever som är i behov av undervisning i svenska som andraspråk men som ibland, beroende på lärare, får det i form av särskilt stöd i svenska. I tillsynen framkommer således att skolan inte alltid gör en tydlig åtskillnad mellan ämnena svenska och svenska som andraspråk. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver säkerställa att alla elever som behöver undervisning i svenska som andraspråk får detta i enlighet med den kursplan som gäller och inte som särskilt stöd.

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

16 (20)

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Enligt 2b kap. 5 § och 4 kap. 4 § skollagen ska utbildningen vara avgiftsfri. I verksamheten får förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna. I tillsynen framkommer att Orsaskolan årligen arrangerar en friluftsdag med skidåkning som ett valfritt alternativ och för detta får eleverna betala cirka 140-300 kronor. Dock finns kostnadsfria alternativ för eleverna. Enligt Skolinspektionen kan inte detta anses vara en obetydlig kostnad i skollagens mening. Att friluftsdagen ges som ett frivilligt alternativ för eleverna ändrar inte bedömningen eftersom alla alternativ ska vara avgiftsfria.

3.1.6 Barn och ungdomar tas emot i enlighet med författningarna

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	X	

Motivering
Redovisas i kommunbeslutet..

3.1.7 Elever som i den obligatoriska särskolan har slutfört årskurs 9 kan få fortsatt utbildning i årskurs 10.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	X	

3.1.8 Elever mottagna i särskolan och som får sin undervisning i grundskolan följer särskolans kursplaner.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt 2 kap. 3 § skollagen ska kommuner för undervisningen använda lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva.

På Orsaskolan ges eleverna undervisning av lärare som inte har utbildning för den undervisning de bedriver.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver åtgärda detta.

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.3.4 Rektorn i särskolan fattar beslut om avvikelser från särskolans timplan, som krävs med hänsyn till undervisningens uppläggning i grundskolan.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måloppfyllelsen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Enligt avsnitt 2.8, Lpo 94, har rektorn ett ansvar för att eleverna når målen för utbildningen. Detta medför en skyldighet att kontinuerligt följa upp och utvärdera elevernas kunskapsresultat så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav. Tillsynen visar att det på övergripande skolnivå saknas uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat och skolan behöver mer systematiskt följa upp och utvärdera i vilken mån de nationella målen har förverkligats och vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måloppfyllelse. Undervisningen bör även utgå från läroplanen och kursplanernas mål att sträva mot för att därmed ge förutsättningar för eleverna att nå uppsatta mål. Skolinspektionens bedömning är att skolan sammantaget behöver förbättra sitt kvalitetsarbete och vidta åtgärder för att följa upp elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 9.

20 (20)

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola, förskola och fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Enligt 3 § samma förordning ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan förskola eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Enligt 3a § i samma förordning ska en uppföljning och en utvärdering av likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling redovisas. Stöd för hur kvalitetsredovisningar kan upprättas finns i Skolverkets Allmänna råd och kommentarer för kvalitetsredovisning. Orsaskolan har en kvalitetsredovisning från år 2007 som till stora delar inte innehåller redovisningar av skolans måluppfyllelse, bland annat saknas redovisningar och analyser av elevernas kunskapsresultat. Till stor del innehåller kvalitetsredovisningen beskrivningar av den verksamhet som vanligen pågår på skolan. Vidare finns ingen redovisning av uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen. Skolinspektionen bedömer att kvalitetsredovisningen inte uppfyller förordningens krav, vilket behöver åtgärdas.

2009-05-26 Stockholm

Stig Westlund

Tommy Bucht